

Groeiende concurrentie voor de trekker

Materieel voor het maaien van sloten en bermen steeds diverser en specialistischer

“Waarom een trekker met maaiarm en klepelbak of slotenbak kopen om te werken langs wegen en sloten? Je zit de hele dag naar rechts te kijken.” Om maar te zwijgen over hoge belasting en zware aanbouwdelen. Niet gek dus dat er steeds meer alternatieven komen. Toch is daarmee de rol van de trekker nog niet uitgespeeld, want de fabrikanten van aanbouwdelen zitten niet stil. Onze speurtocht leverde tal van varianten op.

Er zijn zelfrijders met maaiarmen, mobiele graafmachines, mini's en midi's en zelfs 21-tons rupsen met verlenggieken met tot wel acht meter brede korven, waarbij de machinist direct op het werk kijkt en comfortabel zit. Dan koop je toch geen trekker? Wat echter blijkt, is dat het zeker niet de techniek is die bepaalt of er voor een trekker of voor een andere machine wordt gekozen. De keuze hangt veelal af van de

hoeveelheid werk op jaarbasis, andere werkzaamheden waar de machine voor wordt ingezet en factoren als de streek van het land, specifieke wensen van de opdrachtgever, de helling van de slootkant, de breedte van het schouwpad en de soorten begroeiing langs wegen en sloten. En dan kunnen we het nog hebben over de keuze om een maaiarm op trekker wel of niet te demonteren. Of om de maaigiek al dan niet

Op de voorgrond de Hobelman VLG-verlenggiel met 90-graden-kantelkop, erachter ligt een starre uitvoering van de twee meter lange giel, die - met tuimelstuk - 400 kilo weegt. Met het tuimelstuk kun je de korf in de lengterichting naast de hoofdgieel klappen.

Kom ze bekijken

Begin oktober vindt in het Duitse Hausstette wederom 'Technik zur Gewässerunterhaltung' plaats. Op deze informatie- en demonstratiebeurs bij het Fladderkanal tonen fabrikanten allerlei machines en gereedschappen voor sloot- en bermonderhoud en het onderhoud van waterwegen en drainages. Op deze beurs exposeren onder andere Bos, Ahlmann, Hydrema, Iseki, Vehling, Reform, Stihl, Kuhn, Liebherr en Takeuchi. Hausstette ligt aan de Duitse A1 (Osnabrück-Bremen) ter hoogte van Vechta.

Datum: 7 oktober 2010

Openingstijden: van 9.00 tot 16.00 uur

Demonstraties: vanaf 11.30 uur

Toegang: € 10,-, inclusief catalogus

Info: www.lwk-niedersachsen.de

af te bouwen om de dragermachine in te zetten als graafmachine. Daarom hebben we besloten om de 'rechtskijkende' ergonomiekwestie links te laten liggen.

De markt

De trekker is de oermachine van heel veel huidige agrarische en bouwmaschinen en is nog steeds een belangrijke rijdende krachtbron voor uitrustingen en een relatief snelle transportmachine met bovengemiddeld goede terreineigenschappen. De trekker was, is en blijft de belangrijkste dragermachine van maaiarmanen. Dealer Wim van Breda verkoopt de helft van de Herder-maaikorven voor inzet op trekkers en daar lijkt voorsnog weinig in te veranderen. Ook aanbieders als Bomford, Bos en Hemos erkennen de trekker als belangrijke dragermachine van hun armsystemen en aanbouwdelen. Om een indruk te geven: naar schatting worden er jaarlijks 100 tot 120 complete maaiarmanen verkocht voor opbouw op trekkers en er worden jaarlijks ongeveer 80 (mobiele) graafmachines vanaf dertien ton uitgerust met een verlenggiel waaraan een maaikorf of klepelmaaier past. Minigravers worden minder vaak 'omgetoverd' tot slotenmaaiers, want dat zijn er in een jaar niet meer dan twintig, terwijl een typische smalspoormachine als de Hooby gemiddeld genomen vijfmaal over de spreekwoordelijke toonbank

gaat. Zulke getallen gelden ook voor de Mecalac 12MTX en ook de Energreen ILF S1500 zal op termijn in Nederland in die oplage moeten worden verkocht. Er lijkt een tendens van mobiele graafmachines van dertien tot vijftien ton naar compacter materieel. Daar wordt al langer op ingesprongen door Hobelman met de Hooby, maar ook de Energreen en de Mecalac scoren op dat vlak punten qua werkbreedte en gewicht (bodemdruk) in relatie tot werkbereik en capaciteit.

Compact

Iedereen die we spreken, is op de één of andere manier bezig met compactere machines. Zo wordt bij Ahlmann Nederland hard nagedacht om de Mecalac 8MCR op rupsen om te bouwen naar een maaieruitvoering en we horen ook over mini- en midgravers op rupsen die vaker worden ingezet voor maaierwerk. Populaire merken zijn Takeuchi, Hitachi en Kubota. Meestal zijn het vijf- en zeventonners, omdat die machines genoeg liters uit hun hydraulische pompen weten te persen. Kenners zijn het er over eens dat de 3,5-tons minigraver de absoluut kleinste maaierversie moet zijn, want met kleinere machines heb je nauwelijks bereik, ook niet als de onderwagen breed wordt gezet. Bij de mini- en midgravers past een waarschuwing. Met een simpel maaigieel met korf verander je namelijk de functionaliteit van de machine en

In één werkgang meer bewerkingen tegelijkertijd uitvoeren, zoals bij deze trekker met extra frontarm. Zo klepel je ineens beide slootkanten. ►

Een elegante transportoplossing, deze Bos HE8534-arm met klepelmaaier: kort en met goed zicht over rechts. ►

dat kan gevolgen hebben. Het kan ook erger. Zo is twee jaar geleden de bovenwagen van een zeventons midi op rupsen op een pyloon gezet, zodat die met de achterzijde over afrasteringen heen steekt. Een hele ingreep, die - naar nu blijkt - geen succes is. De basismachine lijkt hydraulisch niet in staat om continu zoveel olie te leveren en dat wrekt zich op de componenten. Kortom: bezint eer ge begint wanneer u meent dat alleen maatwerk goed genoeg voor u is. Regel bij dergelijke 'verbouwingen' in elk geval vooraf en schriftelijk wie de machine onder CE brengt en hoe wordt omgegaan met service, garantie en calamiteiten.

Maaiarmtrends

Ook bij de opbouwmaaiarmen voor trekkers zijn er ontwikkelingen naast de eeuwigdurende strijd om lichtere gieken te bouwen die verder reiken en die zwaardere gereedschappen kunnen dragen. Hemos ontwikkelde met de Orca

een overrijdbaar frame dat gemakkelijk aan te passen is aan verschillende merken en uitvoeringen trekkers. Dat betekent een snellere montage. Ook kun je meerdere trekkers geschikt maken voor opbouw en toch maar één maaiaarm aanschaffen of in drukke tijden een universele Orca huren bij een collega. Goed voor de flexibiliteit in de planning.

We bespeuren een ontwikkeling naar sterkere maaiarman uit lichtere staalsoorten. De reden is dat er niet alleen mee moet worden gekorfd of geklepeld, maar dat de machine ook moet kunnen worden ingezet voor het bosfrozen of takken maaïen. Dan krijg je te maken met meer zijwaartse krachten en die moeten worden opgevangen. Ook hydraulisch moet er meer worden gebracht, bijvoorbeeld voor het maaïen van riet en extra transportbanden, een extra frontarm met maaier en afzuiging of blazers. Nog een nieuwe toepassing: de montage van een baggerpomp op de maaiaarm. Modulair bouwen van maaierframes en armen lijkt geleidelijk aan de overhand te krijgen bij de fabrikanten. Die bouwwijze maakt het voor fabrikanten mogelijk om met semi-maatwerk in de meeste gevallen tegemoet te komen aan de wensen van de klant, terwijl machines en onderdelen wel in series - goedkoper - worden geproduceerd.

Transport

Een verlenggiek voor een graafmachine of minigraver levert naast extra bereik in berm en sloot ook een probleem op. Hoe klap je de giek en arm met maaikorf zodanig in dat de graafmachine niet hoger is dan 4,00 meter en dat de oversteek voor- en achterover niet meer is dan respectievelijk 3,50 en 5,00 meter? En hoe los je dat met een maaiaarm op voor een trekker of een zelfrijder. Fabrikanten hebben veelvouden aan oplossingen in huis voor diverse merken en typen gravers en trekkers. Zo tellen we bij Herder al dertien verschillende kantelkoppen, diverse verlengstukken met tuimelstukken, kantelkoppen (hydraulisch), een draaikop, snelsluitingen en ophangingen waarmee je de gemiddeld 4,30 meter brede korf op een verantwoorde manier over de weg kunt meenemen zonder die te moeten afleggen.

Voorafgaand aan keuze en opbouw zal de eindgebruiker heel goed moeten definiëren wat zijn wensen zijn: in transportstand maar vooral ook qua werkbereik, het dichtbij kunnen lossen maar ook de contouren van de sloot kunnen volgen en de korf in alle posities waterpas kunnen stellen. Daarom zult u - als u informeren belt over de kosten van een korf en een verlenggiek - de nodige vragen op u afgevuurd krijgen.

Maaikorven

Vragen die een ondernemer zichzelf moet stellen bij de investering in een maaikorf:

- Welke korfbreedte is wenselijk of mogelijk met betrekking tot de dragermachine en de werkomgeving?
- Wil ik de korf in de lengterichting vervoeren? Op de machine of op een aanhanger?
- Heb ik een tuimelstuk nodig?;
- Welke functies moeten hydraulisch, elektrisch of gecombineerd? Wat kan de beoogde dragermachine?
- Welke opties moet de korf hebben? Een hekje? Vast of hydraulisch? Een deelbare korf?